

FOKUS

2

ZÁŘÍ
2007

Dirigent, který učí FOK francouzsky

„Jsem tak mladý. Jak to, že mám pravnoučata?“ žasne čerstvý osmdesátník Serge Baudo, plný vitality. Dlouholetý šéfdirigent orchestru FOK, jehož ve funkci vystřídal Jiří Kout, Prahu neopouští: s pražskými symfoniky má v plánu uvést v této sezoně čtyři zajímavé programy – například v říjnu Honeggerovo oratorium Král David nebo českou premiéru doyena francouzských skladatelů Henriho Dutilleuxe v červnu příštího roku. V rozhovoru jsme zabrousili dál do minulosti – stojí za to nechat si vyprávět o fascinujících setkáních s mimořádnými osobnostmi hudebního života.

Narodil jste se v Marseille, ale vyrůstal v Paříži. Jak vzpomínáte na předválečnou a válečnou Francii?

To by bylo na dlouhé povídání. Byl jsem studentem konzervatoře v Paříži, studoval jsem kompozici a dirigování. Řekl bych, že mé dětství a mládí bylo výjimečné. Pocházím z hudební rodiny, můj tatínek byl hobojista, maminka hrála na klavír a violoncello, takže mě od narození obklopovala hudba na každém kroku. Život ve Francii, navzdory všem problémům a předválečným událostem, byl plný optimismu, naděje – až do příchodu Hitlera. Byl jsem ještě mladý, ale v celé rodině jsem najednou pocítil obrovské pnutí, které prorůstalo celou společností. Bylo to velmi dramatické, nikdo si neuměl představit, co se stane, a pak přišla ta strašná zrada v Mnichově. To vyvolalo vzrušené diskuze mezi mými rodiči a jejich přáteli. Všichni byli přesvědčeni, že jde o zběhlou kapitulaci.

Jak tehdy vypadal hudební život?

Nesměly se hrát určité skladby, hlavně

židovských autorů. Ale naštěstí bylo v Paříži mnoho židovských uprchlíků z Německa, kteří mě osobně velmi poznamenali. Totiž moje matka, neuvěřitelně velkorysá a otevřená žena, těmto lidem ukrytým v Paříži pomáhala. Mezi těmito Židy byla řada amatérských, ale výtečných hudebníků, a matka, která chtěla, abych se co nejlépe hudebně vzdělal, mě s nimi seznámila, a já pak provozoval komorní hudbu. Poznenáhl mě uvedli do hudby německého kulturního okruhu, což bylo vzhledem k situaci zajímavé. Pro mě to znamenalo velký objev!

Kteří profesori na konzervatoři Vás nejvíce ovlivnili?

Bylo jich určitě víc, jeden byl můj učitel

klavíru, výborný hudebník, potom profesor harmonie, který mi otevřel celý svět hudby, její interpretace a kompozice. Ale musím přiznat, že vůbec nejvíce jsem se naučil po odchodu z konzervatoře. Začal jsem hrát na bicí v orchestru pařížské opery, takže jsem měl přímý kontakt se všemi velkými dirigenty, kteří přijížděli do Paříže.

Sám jsem byl už vystudovaný dirigent a hned jsem se také chopil taktovky. Byla to exploze: v Paříži byl hlad po nové hudbě. Měl jsem velké štěstí, že jsem potkal například skvělého muže – Josepha Kosmu, s nímž jsem se spřátelil. Stále častěji po mně chtěl orchestrace své filmové hudby.

pokračování na str. 2

Obsah

Slovo ředitele ...2 Nový cyklus Obrazy a mladí umělci ...4 FOK dětem ...5
Představujeme koncertní mistry ...6 Proměny FOKu po r. 1989 ...8
Komorní hudba s FOK ...10 Přehled koncertů ...12

Slovo sezóna znamená uzavřené časové období nebo také roční dobu. Často je užíváno v přeneseném významu: když slyšíme o někom, že už má *po sezóně*, není to příliš lichotivé označení. Výprodej *sezónního zboží* začíná dnes ještě hluboko v sezóně, zatímco *hokejová sezóna* se protahuje daleko za *zimní sezónu*.

To sezóna uměleckých těles má zcela jasná pravidla; začíná na podzim a končí na začátku léta. Některé ansámby sice ještě mají tzv. letní sezónu, ale ta jen doplňuje tu hlavní. Je to prostě zažitý zvyk, že přes léto chodit na koncerty a do divadla je možné ještě tak do plenéru nebo do kostela, ale jinak se má odpočívat.

A tak se Vám, milí přátelé, odpočítá po letní přestávce hlásíme s novou sezónou. Už jsme ji představili v minulém čísle, ale teď jsme spolu s Vámi zvědaví, jak se nám povedla. Jeden můj přítel tvrdí, že pozná už z nástupu orchestru na pódium, jaký bude koncert. Prý loudavé orchestry hrají jaksi líně a bez jiskry, zatímco ty s energickým nástupem vybuchují někdy až příliš a jsou nekoncentrované. Namítám, že to může být také naopak. Co třeba ty upovídané dámy, které ještě na pódiu musí dořešit nový recept na štrůdl, a pak hrají jak „z partesu“, nebo naopak bleskově se usazující a na povel ladící orchestry, nejspíš japonské nebo mládežnické, které poté musíte poslouchat se shovívavostí? Dá se tedy poznat i sezóna hned podle prvního koncertu?

Přál bych si, aby naše snaha o změny byla patrná už od začátku. To hlavní je muzika a já mohu jen říci, že orchestr se pod vedením svého šéfa na sezónu moc těší. Ale ke koncertu patří i příjemná atmosféra už před jeho začátkem, natož o přestávkách. Někdo přivítá možnost si o programu popovídat s dirigentem či sólistou, jiný preferuje vypít kávy o přestávkách v příjemnějším prostoru, než je hlučný foyer. A co spojit návštěvu koncertu s výstavou? Nebo po koncertě zajít na večeři do místní restaurace?

Říká se „nechval dne před večerem“. Až za rok budeme moci posoudit, jak se nám sezóna povedla. Už bude totiž *po*

sezóně, a to nikoliv v přeneseném slova smyslu. Ale když nám své názory budete sdělovat průběžně, budeme moc rádi. Budeme totiž vědět, že naši práci někdo potřebuje a také pozorně sleduje. Krásné hudební a společenské zážitky, milí přátelé!

Ilya Šmíd

ředitel Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK

pokračování ze str. 1

A díky němu jste potkal režiséra a dobrodruha Jeana Yvese Cousteaua?

Ano. Nabídl mi, abych napsal hudbu a postupně, jak jsem nahrával kvanta filmové hudby a poznával spousty muzikantů, šla od úst k ústům zvěst: ten mladý Baudo, to je fajn chlapík, pozveme ho k dirigování. A tak se nabídky začaly množit, až jsem se dostal do situace: buď budu dál u filmu, nebo se stanu dirigentem na plný úvazek. Vybral jsem si nakonec dirigování.

Udělal jste určitě dobře: vždyť si Vás v roce 1962 vybral Herbert von Karajan na festival v Salcburku, kde jste řídil Pelléa a Melisandu.

To bylo zvláštní. Zavolal mi, že mám za něj zaskočit, a já ho přitom neznal – a poznal jsem ho až v roce 1968, o šest let později! To když jsem vystřídal Charlese Muncha v čele Orchestre de Paris. Až tehdy jsme se poznali blíž, jeli jsme společně do Salcburku s Orchestre de Paris.

Jak na něj vzpomínáte? Karajan byl asi uhrančivá a komplikovaná osobnost.

Byla to osobnost, z níž mne nejprve mrazilo. Udržoval si velký odstup. Ale zároveň jsem nikdy nepoznal nikoho tak všestranného. Nejenže byl velký dirigent, on pilotoval vlastní letadlo a helikoptéru, sám řídil loď, byl inteligentní a univerzálně nadaný. Pak jsem se s ním setkal v Berlíně, kde mi odkryl i svou lidskou tvář. Velmi mě setkání s ním zasáhlo.

S Orchestre de Paris Vás pojí celá historie...

Bylo to mé první důležité angažmá... To už je historie: v prosinci budu řídit slavnostní koncert k jeho čtyřicetinám.

Kdy jste se poprvé setkal s českou hudbou?

Ve Francii se hrála už před válkou – ale až po ní se začal v pařížských scénách dávat Janáček a Martinů. Já sám jsem měl to štěstí, že jsem Martinů osobně potkal. S českou hudbou mě pojí silný

vztah. Po válce jsem se setkal s Jožkou Páleníčkem – ten mi při návštěvě Paříže nabídl, abych dirigoval Janáčkovu komorní dílo, a to byl můj první přímý kontakt s tímto skladatelem, který se vedle Martinů stal mou vášní.

Naopak českému publiku jste představil mnoho hudby své země, často to byly premiéry. Potřebuje ještě francouzská hudba propagaci?

Nyní je francouzská hudba dost známá, ale v určité epoše ji moc dirigentů nedávalo. Takoví Bernstein, Ozawa, Dutoit a další pro ni udělali hodně. Víte, vztah Francouzů k vlastním umělcům je občas zvláštní. Raději mají zahraniční hudebníky. Já věřím, že dirigent je vyslancem kultury své země. V tomto smyslu vzpomínám na Karla Ančerla, který udělal pro českou hudbu v zahraničí neuvěřitelně moc. U nás to byli Pierre Monteaux, Charles Munch a další.

Vrátíte se nyní více ke komponování? Na koncertě FOK věnovaném Vašemu jubileu jste uvedl premiéru své skladby Peut-être demain... Mimo chodem, co znamená ten název „Možná zítra“?

To byste neměla brát tak vážně. Šlo o to, že mě někdejší šéf orchestru a můj přítel pan Polívka „vyhecoval“, abych něco pro tuto příležitost složil. Nehodlám fušovat opravdovým skladatelům do řemesla. Myslím, že s výjimkou Richarda Strausse a Gustava Mahlera jsou dirigenti zpravidla špatnými skladateli. Tou skladbou jsem chtěl naznačit svou filosofii. Začíná takovým chaotickým úsekem a končí vlastně optimisticky, nadějně. Doufám, že mé dobré vztahy s orchestrem kvůli tomu dílku neutrpěly!

Orchestr FOK jste předal Jířimu Koutovi...

... který je po všech stránkách výjimečný muž! Okamžitě jsme se spřátelili a jsem velmi rád, že do orchestru nastoupil právě on.

Dita Hradecká

S. Baudo s manželkou Madeleine a Zlatou deskou Supraphonu, kterou převzal 19. 6. 2007 na koncertě věnovaném jeho osmdesátinám.

Dámy a pánové,
vážení návštěvníci FOKu,
vítejte v nové 73. sezóně Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK. Věříme, že to pro Vás bude sezóna zajímavá a že koncerty, které jste si vybrali, nebo ještě vyberete, Vás potěší. Na prvním koncertě letošní sezóny se představí dva sólisté, kteří jsou zároveň členy našeho orchestru – flétnista Václav Michálek a hobojista Jurij Likin (12. a 13. 9.). Hned zpočátku sezóny také nabízíme výjimečný projekt oratoria Arthura Honeggera *Král David*, s účastí zahraničních umělců (2. a 3. 10.). Věnovat se chceme i nahrávání mimořádných výkonů na nosiče zvuku, kterým bude bezpochyby i koncert s ryze českým programem mladého dirigenta Tomáše Netopila (23. a 24. 10.). Šéfdirigent FOKu Jiří Kout přizval ke svým koncertům v této sezóně několik nadějných mladých umělců, o kterých se již hovoří v hudebním světě Evropy. Příkladem z podzimu mohou být koncerty s klavíristou Martinem Helmchenem (10. 10.) či vystoupení s houslístkou Alinou Pogostkinou (13. a 14. 11.), které předchází dlouhému listopadovému turné našeho orchestru po Německu. Orchestrální řady v naší nabídce doplňují koncerty komorní, které připravuje Koncertní jednatelství FOK. Novým, respektive inovovaným cyklem, bude řada *Obrazy a mladí umělci*. V jeho rámci se pokusíme dát v této sezóně příležitost laureátům soutěže MHF *Pražské jaro*. Jejich výkony pak doplní moderní výtvarný projev, který vychází z dispozice kostela sv. Šimona a Judy. O tomto projektu i o komorních koncertech FOKu a o našem novém Hudebním klubu FÍK, který je určen pro děti, se více dočtete na dalších stranách FOKusu. Během celé koncertní sezóny se budete setkávat s novým grafickým designem našich informačních a propagačních materiálů. Naši snahou je vytvořit moderní tvář FOKu, která by byla pro naše abonenty a návštěvníky koncertů přitažlivá a příjemná. Od září můžete získat aktuální informace o programu či dění v orchestru okamžitě, díky našim novým webovým stránkám (www.fok.cz), které také prošly výraz-

nou proměnou. Změnami ve stejném duchu, na kterých spolupracujeme i s novým vedením Obecního domu, by záhy mělo projít oblečení orchestru a výzdoba sálů a předsalů. Byli bychom rádi, abyste se při našich koncertech cítili příjemně a měli potřebu se k nám často vracet.

V prosinci tohoto roku oslaví životní jubileum šéfdirigent orchestru pan Jiří Kout. Věříme, že zásluhy tohoto výjimečného umělce, a zároveň v mnoha

ohledech statečného, zásadového a skromného člověka, budou vzpomenu ty nejen v rámci aktivit FOKu, ale že budou oceněny i v dosahu celé naší společnosti, a to na té nejvyšší úrovni. Přeji Vám co nejlépe hezkých večerů na koncertech FOKu.

Petr Daněk

programový ředitel Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK

ZAHÁJENÍ KONCERTNÍ SEZÓNY FOK

PRVNÍ KONCERT 73. SEZÓNY

12 a 13/9/07 středa a čtvrtek v 19.30 hodin

Smetanova síň Obecního domu

Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK

dirigent **Jiří Kout**

Sólisté: **VÁCLAV MICHÁLEK** | flétna, **JURIJ LIKIN** | hoboj

M. P. MUSORGSKIJ: Noc na Lysé hoře

A. SALIERI: Koncert C dur pro hoboj, flétnu a orchestr

I. STRAVINSKIJ: Pták Ohnivák, suite

ZAHAJOVACÍ KONCERT KOMORNÍCH CYKLŮ

25/9/2007 v 19.30 hodin

Kostel sv. Šimona a Judy

Ensemble Baroque Orchestra & Choir

dirigent **Roman Válek**

ANNA MIKOLAJCZYK, MICHAELA ŠRŮMOVÁ | soprán, **PIOTR OLECH** | kontratenor,

TOMÁŠ KOŘÍNEK | tenor, **ADAM PLACHETKA** | bas, **JOSEF ŠKARKA** | bas

G. F. HÄNDEL: Juda Makabejský (oratorium), HWV 63

TIP NA ŘÍJEN

2 a 3/10/07 úterý a středa v 19.30 hodin

Smetanova síň Obecního domu

Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK

dirigent **Serge Baudo**

PRAŽSKÝ KOMORNÍ SBOR

Sbormistr: **JAROSLAV BRYCH**

Sólisté: **SOPHIE MARIN-DEGOR** | soprán, **JANA ŠTEFÁČKOVÁ** | mezzosoprán,

PHILIPPE TALBOT | tenor

Recitace: **MICHEL FAVORY, FREDERIKA SMETANA**

A. HONEGGER: Král David

AD LIBITUM STÁLE V PRODEJI

Nový abonentní cyklus **Ad libitum** – cyklus koncertů dle vašeho vlastního výběru – si můžete zakoupit kdykoli během celé sezóny. Při zakoupení nejméně osmi vstupenek na koncerty ze všech symfonických i komorních cyklů, v jakékoli cenové kategorii, získáte na každou vstupenku slevu 20 %. Co třeba obdarovat někoho blízkého?

Obrazy a mladí umělci aneb umění v dialogu

Nový cyklus komorní hudby a vizuálního umění

Byli bychom neradi, aby FOK a jeho koncertní cykly byly chápány jako něco úzkostlivě konzervativního. Koncertní řada **Obrazy a mladí umělci** je proto pokusem narušit hned několik zvyklostí najednou. Hudebně přináší nabídku různých komorních seskupení generačně blízkých interpretů. V podstatě všichni umělci jsou výrazně mladí a spojuje je jejich mistrovství, které je potvrzeno tím, že se stali laureáty Pražského jara. V rámci těchto koncertů však zároveň představí pět současných vizuálních umělců (**Daniel Hanzlík, Pavel Mrkus, Jan Stolín, Petr Závorka, Stanislav Zippe**) své specifické projekty, kterými budou reagovat na interpretovanou hudbu a zároveň architekturu interiéru kostela sv. Šimona a Judy. Záměrem je tedy vytvořit díla multi-

mediálního charakteru, které kombinují prvky vážné hudby, architektury a elektronického obrazu. Podobně jako barokní malíři zdobili klenby chrámů freskami s motivem iluzivních výjevů imaginativních prostorů, současní tvůrci budou pomocí prostředků digitálních technologií projektovat svá videa na klenbu kostela. Po celou dobu koncertu tak bude mít návštěvník příležitost vnímat nejen hudbu samotnou, ale i obrazovou projekci, která vytvoří s místem sjednocující akusticko-vizuální vjem plynoucí v čase a prostoru.

Věříme, že je to experiment, který neškodí ani jednomu ze zastoupených druhů umění a naopak jejich působení jen umocní. Přijďte se přesvědčit.

Daniel Hanzlík, Petr Daněk

Dnes vám představíme dva výtvarníky, s jejichž díly se budete moci seznámit na podzimních koncertech cyklu **Obrazy a mladí umělci**. Zbývající výtvarné umělce – Jana Stolína, Petra Závorku a Stanislava Zippe – představíme v příštím čísle FOKusu.

DANIEL HANZLÍK

(nar. 1970)

žije a pracuje v Praze

Vizuální umělec, zabývá se malbou, digitálními technikami, videem a instalací. V současné době se v multi-mediálních projektech autor věnuje možnostem vizuální komunikace a účinku reklamy na běžného konzumenta.

Studia

1989 – 1995 *Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze (Prof. Vladimír Kopecký)*
1995 – 1996 *Pilchuck Glass School, Seattle, USA*

Stipendia

2001 *Mezinárodní kulturní centrum Egona Schieleho, Český Krumlov*
V současné době působí jako odborný asistent v ateliéru Prostorové tvorby na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze.

Zastoupení ve sbírkách

Nadace a centrum současného umění, Praha
Moravská galerie, Brno
Mezinárodní kulturní centrum Egona Schieleho, Český Krumlov
Modern Gallery in Rijeka, Chorvatsko

PAVEL MRKUS

(nar. 1971)

žije a pracuje v Praze

Výtvarný umělec, zabývá se digitálními technikami, videem a animací ve vztahu k prostoru a zvuku. Je zastoupen galerií Büro für Kunst, Dresden. Účastní se výstav, videoprojekcí a festivalů, kde pracuje s videomateriálem v reálném čase na základě parametrů hudby či zvuku.

Studia

1989 – 1995 *Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze (prof. Vladimír Kopecký)*
1991 *Polytechnic University, Stoke on Trent, Anglie*
1998 – 1999 *Institut Ekumenických Studií, Evangelická teologická fakulta UK v Praze*
V letech 2000 – 2006 vyučoval na Toyama City Institute of Glass Art v Japonsku a Rhode Island School of Design v USA. V současné době působí jako odborný asistent v ateliéru digitálních médií na Fakultě umění a architektury Technické univerzity v Liberci.

Zastoupení ve sbírkách

Nadace a centrum současného umění, Praha
Anita Beckers Gallery, Frankfurt
Toyama City Collection
Glass Museum Notojima
Crystal Park Koganezaki

Obrazy a mladí umělci

Kostel sv. Šimona a Judy
Dušní ul. 1, Praha 1, 19.30 hodin

1/11/07 čtvrtek, OMU1

Haasovo kvarteto

LUDWIG VAN BEETHOVEN:

Smyčkový kvartet f moll

„Quartetto serioso“, op. 95

SERGEJ PROKOFJEV:

Smyčkový kvartet č. 1 b moll, op.50

LUDWIG VAN BEETHOVEN:

Smyčkový kvartet a moll, op. 132

6/12/07 čtvrtek, OMU2

Zemlinského kvarteto

WOLFGANG AMADEUS MOZART:

Smyčkový kvartet C dur „Disonantní“, KV 465

LEOŠ JANÁČEK:

Smyčkový kvartet č. 2 "Listy důvěrné"

ALEXANDER ZEMLINSKY:

Smyčkový kvartet č.1 A dur, op. 4

3/1/08 čtvrtek, OMU3

Václav Vonášek | fagot

Jana Nováková | housle

Lukáš Vendl | cembalo

JOHANN SEBASTIAN BACH:

Partita d moll, BWV 1013

(transkripce pro fagot),

Sonáta BWV 1035

(transkripce pro fagot v A dur)

SERGEJ PROKOFJEV: Sonáta

pro sólové housle D dur, op. 115

EDISON DĚNISOV:

Sonáta pro sólový fagot (1985)

KAREL JANOVICKÝ:

Duo pro housle a fagot č.2

7/2/08 čtvrtek, OMU4

Ivo Kahánek | klavír

Trio concertino

Jakub Fišer | housle

Tomáš Jamník | violoncello

VÍTĚZSLAV NOVÁK:

Písně zimních nocí, op. 30

BEDŘICH SMETANA:

Koncertní etuda C dur

Klavírní trio g moll, op. 15

6/3/08 čtvrtek, OMU5

Vladislav Borovka | hoboj

Simona Hecová | violoncello

Monika Knoblochová | cembalo

FRANÇOIS COUPERIN:

Dva koncerty pro hoboj

a basso continuo

GILLES SILVESTRINI:

Šest kusů pro hoboj

EDISON DĚNISOV:

Sólo pro hoboj (1971)

Roman Patočka | housle

Adam Skoumal | klavír

LUDWIG VAN BEETHOVEN: Sonáta

pro housle a klavír G dur, op. 96

ADAM SKOUMAL: Variace na

cikánskou melodii pro housle a klavír

Cyklus pořádáme ve spolupráci s Mezinárodní hudební soutěží Pražské jaro. Abonentí tohoto cyklu obdrží jako bonus volnou vstupenku na finále této soutěže v roce 2008.

Myslím si, že jsme to zažili všichni. Paní učitelka (tenkrát ještě „soužka“) přišla do třídy a oznámila, že zítra máme přinést deset (dvacet) korun a příští týden jdeme na koncert. Místo vyučování. Třída propukla v jásot. Jásot se změnil v nudnou realitu. Na pódiu orchestr, před ním pán, který se snažil vysvětlit, v kterém místě Smetanovy Vltavy jsou Svatojánské proudy, které sice nikdo z nás v důsledku velkolepé socialistické výstavby nemůže znát, ale Smetanova hudba nám je vykreslí snad ještě lépe, než jaké byly ve skutečnosti. Znuděný orchestr pak přehrál zmíněnou pasáž, pak další a nakonec, když měl lektor pocit, že už musíme znát tok Vltavy od pramene až k Mělníku naprosto dokonale, zahrál skladbu celou. To už ale v hledišti probíhala velkolepá bitva prostřednictvím papírových projektilů vystřelovaných mohutnými fuky z versatilkových trubiček, za marné snahy těch učitelek, které vydržely – ty otřeljší kouřily na chodbě – udržet alespoň zdání klidu. Lepší způsob, jak odradit člověka od poslouchání klasické hudby neznám!

A pak jsme v televizi zaznamenali dnes již legendární seriál koncertů Newyorské filharmonie s Leonardem Bernsteinem a přišli jsme na to, že se to dá dělat také trochu jinak. Abych byl spravedlivý, i naši pedagogové, ti dobří, věděli, jak na to, jen jich nebylo mnoho. A neměli moc šancí svůj způsob uplatnit. Jasně bylo jedno: didaktický přístup s nezáživnými rozbory skladeb a nezajímavým přehráním „oplešatělým“ orchestrem nepřivede nikoho k poslechu hudby, tím spíše k lásce k této hudbě.

Nevím, kdy se poprvé u nás objevily koncerty pro rodiče s dětmi, ale rozhodně to byl počín, který již mohl nejen k lásce k hudbě, ale i k obecné kulturní výchově či dokonce slušnému chování dětí opravdu přivést. Když jsem před lety začal s těmito koncerty v Pražské

komorní filharmonii, bylo mi jasné, že dětem nemůžeme nabídnout koncert s velkým K. Děti se chtějí bavit, jsou hravé, udrží pozornost k vnímání hudby nejdéle pět minut, pořád je musíte něčím překvapovat, zaujímat, mají rády, když před nimi stojí jejich vrstevníci – prostě je třeba z koncertu udělat zábavný pořad. A ještě jedna zásada je důležitá: pokud chceme, aby se hudba stala dětem přítelkyní, aby ji vnímaly rády a přinášela jim potěšení, nesmíme je „učit poslouchat“, je třeba jim „jen“ otevřít srdce, hrát si s nimi a povídat si o čemkoli, třeba i o tom, co s hudbou nesouvisí – a pak jim k tomu pustit jakoby mimochodem hudbu. Tu naši, tu „správnou“. Ono je to s vnímáním hudby – ale vlastně všeho – stejné jako třeba s jazykem. Co nás obklopuje od dětství, co kolem sebe slyšíme neustále, to přijmeme za své. Jeden můj kamarád mi vyprávěl, že jeho rodina patří mezi ty „exoty“, kteří si ke snídani klidně pustí Schönberga či Stravinského – a pro jeho tři kluky, kteří tuhle hudbu slychají od nejtěplejšího dětství, je to ta nejpřirozenější hudba. Pouští si prý i rock, prostě všechno – a kluci to už dokáží úplně sami zhodnotit a občas vyřknou soudy, nad jejichž pravdivou originalitou žasne i můj přítel – muzikolog. Po prvním roce pořadu Orchestru na dotek jsme tedy pro novou sezónu připravili nejen nový koncertní cyklus, ale poprvé chceme vyzkoušet, jak si děti dokáží hrát s hudbou, a vymysleli jsme **hudební klub FÍK**. Je určen dětem od 7 do 15 let, které se hravou formou budou seznamovat se základními prvky hudby. Jejich průvodci budou zkušení lektori z České Orffovy společnosti – už to napovídá, že se děti budou nejen dotýkat hudebních nástrojů, ale budou samy hrát na různé zvonkohry, dřívka, činely, budou tedy hudbu nejen poslouchat, ale „dotýkat“ se jí, tvořit, muzicirovat. Kapacita tohoto prvního ročníku je 60

dětí. Budou rozděleny do tří skupin, u nichž se budou postupně střídát lektori tak, aby se za dopoledne všechny děti dostaly ke všem nabízeným činnostem. Na konci setkání pozveme na pár minut rodiče, aby děti předvedly, co se naučily.

V každém z čtyř bloků se klub sejde dvakrát: poprvé v koncertním sále v **kostele sv. Šimona a Judy**, podruhé ve **Sladkovského sále** Obecního domu – a na toto druhé setkání bude navazovat koncert ve **Smetanově síni**, kterého se děti z klubu účastní velmi aktivně. Orchestr opět bude sedět uprostřed sálu a muzikanti budou takřikajíc „na dotek“. Moc se na tato setkání těšíme, protože po loňských zkušenostech víme, že dobrá nálada z hlediště se přenáší na pódium a naopak.

Ilija Šmid

Klub je podpořen Ministerstvem kultury ČR a pořádán ve spolupráci s Obecním domem.

Co nás tedy čeká?

I. RYTMUS

1. setkání (HK1)

20/10/07, sobota

Kostel sv. Šimona a Judy,
9.30-12.00 hodin

2. setkání (HK2)

3/11/07, sobota

Sladkovského sál Obecního domu,
9.00-10.30 hodin

PŘÍPRAVA NA KONCERT

Koncert cyklu „Hudba na dotek“ (HND1)

3/11/07, sobota

Smetanova síň Obecního domu,
11.00 hodin
HUDBA – TANEC (RYTMUS)

II. MELODIE

3. setkání (HK3)

24/11/07, sobota

Kostel sv. Šimona a Judy,
9.30-12.00 hodin

4. setkání (HK4)

15/12/07, sobota

Sladkovského sál Obecního domu,
9.00-10.30 hodin

PŘÍPRAVA NA KONCERT

Koncert cyklu „Hudba na dotek“ (HND2)

15/12/07, sobota

Smetanova síň Obecního domu,
11.00 hodin

HUDBA – PÍSEŇ (MELODIE)

III. BARVA, DYNAMIKA

5. setkání (HK5)

19/1/08, sobota

Kostel sv. Šimona a Judy,
9.30-12.00 hodin

6. setkání (HK6)

9/2/08, sobota

Sladkovského sál Obecního domu,
9.00-10.30 hodin

PŘÍPRAVA NA KONCERT

Koncert cyklu „Hudba na dotek“ (HND3)

9/2/08, sobota

Smetanova síň Obecního domu,
11.00 hodin

HUDBA – BAREVNÁ PALETA (BARVA, DYNAMIKA)

IV. HUDEBNÍ FORMA

7. setkání (HK7)

29/3/08, sobota

Kostel sv. Šimona a Judy,
9.30-12.00 hodin

8. setkání (HK8)

26/4/08, sobota

Sladkovského sál Obecního domu,
9.00-10.30 hodin

PŘÍPRAVA NA KONCERT

Koncert cyklu „Hudba na dotek“ (HND4)

26/4/08, sobota

Smetanova síň Obecního domu,
11.00 hodin

HUDBA – STAVBA (HUDEBNÍ FORMA)

Orchestr FOK dnes / představujeme koncertní mistry

RITA ČEPURČENKO

(housele) vystudovala Vysokou hudební školu v Leningradě. Působila nejprve v Leningradské filharmonii, později ve slovenském souboru Capella Istropolitana a v Talichově komorním orchestru. Od roku 1995 je členkou orchestru FOK. Věnuje se i komorní hudbě a působí jako první houslistka smyčcového kvarteta Kapralova Quartet.

V kolika letech jste začala hrát na housele?
V šesti letech.

Proč jste si vybrala právě tento nástroj?
Klavírní třída už byla obsazená.

Hrajete ještě na nějaký jiný hudební nástroj?
Hrávala jsem obstojně na klavír.

Co se Vám líbí na hře v orchestru?
Fascinuje mě každá povedená hudební fráze, vytvořená stovkou lidí v jediném okamžiku.

Věnujete se i jiným hudebním žánrům než je vážná hudba?
Příležitostně spolupracuji s výbornými muzikanty jiných žánrů (Jiří Stivín, Hana Hegerová).

Jaká je Vaše oblíbená hudba?
Seznam by byl velmi dlouhý, ale snad můžu jmenovat komorní tvorbu Schuberta a Beethovena, samozřejmě Bach, Haydnovy symfonie, orchestrální díla Richarda Strausse. Určitě také Mahler, Mozart, Brahms, Dvořák, Šostakovič, Schnittke... a mohla bych pokračovat.

JIŘÍ HURNÍK (housele)

absolvoval konzervatoř v Ostravě u prof. Václava Krůčka, později AMU v Praze ve třídě prof. Václava Snitila. Brzy po ukončení studia nastoupil na místo koncertního mistra Pražských symfonií (1988), věnuje se také sólové a komorní koncertní činnosti.

V kolika letech jste začal hrát na housele?
Nevzpomínám si přesně. Myslím, že v osmi letech. Ale vzpomínám si, že „hrát“ jsem začal až tak ve třinácti.

Proč jste si vybral právě tento nástroj?
Já si ho nevybral. Prý nějaký strýc – houslista u mé postýlky, když viděl mé dlouhé prsty, řekl – to bude houslista. Mohl jsem dopadnout i hůře...

Hrajete ještě na nějaký jiný hudební nástroj?
Ne.

Co se Vám líbí na hře v orchestru?
Zahrajeme spoustu krásné hudby, sedíme přímo „v jádru“ hudebního dění.

Věnujete se i jiným hudebním žánrům než je vážná hudba?
Myslíte – vážná? To jistě. Někdy hrajeme „hravě, zvesela, dramaticky, zasněně...“ atd. Tak se tu a tam ozve trochu jazz, názvuky lidovky, možná i „akustický rock a bigbít“. Ale v jiném žánrově programovém seskupení tomto či onom nehraji.

Jaká je Vaše oblíbená hudba?
Toho je opravdu moc.

MILOŠ JAHODA

(violoncello) absolvoval Pražskou konzervatoř a v roce 1988 dokončil AMU u prof. Miroslava Petráše. Od roku 1994 je koncertním mistrem Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK, se kterým hraje i jako sólista. Věnuje se také komorní hře (Pražské smyčcové trio, Komorní orchestr Pražských symfonií).

V kolika letech jste začal hrát na violoncello?
V sedmi letech.

Proč jste si vybral právě tento nástroj?
Původně jsem měl hrát na klavír, poněvadž jsme ho měli doma, ale v LŠU zjistili, že mám ideální ruce na violoncello. Dnes vidím, že spíš pedagog na violoncello neměl plný úvazek a potřeboval žáky. Ale nelituji toho.

Hrajete ještě na nějaký jiný hudební nástroj?
Bohužel ne.

Co se Vám líbí na hře v orchestru?
Týmová práce a úžasný repertoár.

Věnujete se i jiným hudebním žánrům než je vážná hudba?
Není čas ani síla.

Jaká je Vaše oblíbená hudba?
Vážná i populární, vyjma dechovky a hip-hopu.

LUMÍR VANĚK (fagot)

vystudoval Pražskou konzervatoř a hudební fakultu AMU. V orchestru FOK hraje od roku 1973, v současné době je koncertním mistrem dechové harmonie a vedoucím skupiny fagotů. Zároveň je už 20 let členem Pražského dechového kvinteta a několika dalších dechových souborů.

V kolika letech jste začal hrát na fagot?
Tak to vím náhodou docela přesně – ve třinácti. Ale vedla k tomu dlouhá cesta...

Proč jste si vybral právě tento nástroj?
V Horní Lhotě, ve dvou třídce, jsme měli řídicího učitele, který vyučoval hře na housele. Od těch jsem včas zběhl k nové, mladé, krásné paní učitelce a klavíru. Když odešla, dostal jsem trumpetu, abych posílil místní dechovku, později hornu po dědečkovi, kterou jsme našli na půdě. Na oba nástroje zahraju stupnicí D-dur, protože mají jen tři klapky a já mám prstů deset. Doma, v rohu vesnické kuchyně, se proto objevil záhadný nástroj s vysvětlením, že to je fagot, na který budu hrát, ale nikdo netušil, že celý život...

Hrajete ještě na nějaký jiný hudební nástroj?

Ano,
na klavír – C-dur,
na housele – G-dur,
na trubku – D-dur,
na hornu – D-dur,

Co se Vám líbí na hře v orchestru?
Tak to je vážná otázka, na kterou neumím přesně odpovědět. Celý život hraji sólově i v komorních souborech různých seskupení. Za největší požitek a své poslání však považuji hrát ve složitém stroji zvaném symfonický orchestr, pokorně interpretovat vzkaz, který mi napsal genius skladatelův, chvilku se objevit a hned zase zmizet v akordu...

Věnujete se i jiným hudebním žánrům než je vážná hudba?
Jiným žánrům bych se aktivně věnoval, kdybych to uměl. Mám sen – hrát v jazzovém big-bandu, v pravou chvíli vstát a jen tak, bez not si zaimprovizovat dlouhé sólo. Bohužel to nemumím, je to marný sen...

Jaká je Vaše oblíbená hudba?
Řekl bych, že poslouchám všechnu hudbu, kromě dvou zcela okrajových žánrů a ty nebudu jmenovat...

připravila Kateřina Riethofová

Blahopřejeme k životnímu jubileu

Říjen 2007	Světlana Pechoušková – 1. housle
Listopad 2007	Martin Kameš – 1. housle Jurij Likin – hoboj Jindřiška Maťátková – 2. housle
Prosinec 2007	Světlana Jahodová – viola Josef Hampl – 2. housle

13. června 2007 se ve Smetanově síni uskutečnil výjimečný koncert – provedení **Debussyho mystéria Utrpení sv. Šebestiána** pod vedením dirigenta Serge Bauda. Jako sólisté vystoupili: Kateřina Kněžíková (soprán), Jana Štefáčková (mezzosoprán), Jana Sýkorová (mezzosoprán) a herec **Daniel Bambas** (recitace). Jak vzpomíná na spolupráci s naším orchestrem?

„Přivání ke spolupráci na tomto mimořádném díle považuji za jeden z nešťastnějších okamžiků mé dosavadní kariéry. S velkou pokorou a obavami jsem se snažil zapojit své síly tak, abych byl důstojným partnerem všem zúčastněným umělcům. A v takové společnosti je to opravdu velmi těžké, zároveň však o to smysluplnější. Vzpomínám na první poslech Debussyho hudby, která mi vehnala slzy do očí, vzpomínám na oči pana dirigenta Serge Bauda, které mě s klidem a velkou silou vedly a s laskavostí mi poskytly důvěru, vzpomínám na obrovskou inspiraci při poslechu orchestru, sólistů a sboru, jejichž umění a energie byly jako mocná vlna, na které jsem se mohl nechat unášet a čerpat z ní emoce a rozpoložení, potřebné pro svůj part. Zážitkem pro mě byl také přístup, starostlivost a profesionalita všech lidí, kteří se pohybují takzvaně v zákulisí, a s nimiž jsem měl tu čest se setkat. Musím také nesmírně poděkovat paní Vítězslavě Fryntové, která mi ukázala pro mě nové možnosti a cestu, po které při takovém přednesu jít. Víím s jistotou, že práce na „Šebestiánovi“ je jednou z těch, ze kterých budu čerpat celý život a moc bych si přál, aby to nebylo poslední setkání se Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK a s osobnostmi, se kterými spolupracuje. Děkuji za ten vzácný a krásný čas strávený s vámi a jsem v úctě vaším velkým příznivcem.“

NOVÉ WEBOVÉ STRÁNKY

Začátkem září budou spuštěny naše zbrusu nové webové stránky (na staré doméně www.fok.cz). Můžete se těšit na atraktivní design pana Jana Jiskry, který připravil i celkovou grafickou podobu nové sezóny, na denně aktualizovaný obsah a na spoustu zajímavostí (fotografie z koncertů i zkušek, diskuse se členy orchestru, bulletin FOKus v elektronické podobě a mnoho dalšího).

Co Vás zaujalo z podzimní nabídky koncertů orchestru FOK?

V říjnu jsem si vybral koncerty tři (**Serge Baudo 3. 10.**, **Jiří Kout 10. 10.**, **Tomáš Netopil 23. 10.**), zkraje listopadu jeden (**Ondřej Kukul 1. 11.**). Chodil bych rád častěji, bohužel mi to nevychází kvůli mnohým kolizím s koncerty jinými, vlastními či festivalovými. A se zájezdy našeho orchestru. Tak musím kupříkladu oželeť slibný listopadový program **Jiřího Kouta** s výbornou houslistkou **Alinou Pogostkinou**, zejména mi je líto dirigentova výkladu *Symfonických fantazií Bohuslava Martinů*. Jeho umělecký názor na autorovo pozdní dílo je jedním slovem znamenitý a byl bych si ho po několika letech znovu vychutnal. Takhle na něj budu vzpomínat v letadle někde nad Sibiří nebo Japonským mořem. A proč vůbec chodím „na FOK“, jak se mezi muzikanty říká: pomínu, že FOK považuji tak trochu za rodinný orchestr (jeho členy jsou můj bratr, sestra a švagr, na výpomocí jsem tam tuhle zahlédl

i jednu neteř...), a pomínu i to, že FOK v době, kdy jsem studoval na AMU, hrával pravidelně naše skladby. Je přece profesionální ctí sledovat upřímné snažení kolegů na pódii, pak mne také baví vychutnávat specifika zvuku různých orchestrů a navíc, přes jisté a snad i pochopitelné své životní opotřebování, mám pořád co objevovat, dramaturgicky, interpretačně, potkáváním nových talentů.

Prof. Václav Riedlbauch,
ředitel České filharmonie

Kdo jsou návštěvníci našich koncertů?

VÝSLEDKY SOCIOLOGICKÉHO PRŮZKUMU

Mnozí z vás si jistě všimli, že jsme na jaře uskutečnili průzkum pomocí dotazníků a snažili jsme se dozvědět něco o vás, našich abonentech a návštěvnících koncertů. Mnozí z vás se také tohoto průzkumu aktivně zúčastnili a za to vám moc děkujeme. V minulém čísle jsme slíbili, že vás budeme informovat o výsledcích průzkumu, a tak vám nyní předkládáme alespoň stručný závěr. Jací tedy jste vy, příznivci orchestru FOK? Většina z vás, návštěvníků našich koncertů, je zároveň i našimi abonenty (61%), přičemž průměrná délka abonmá je 13 a půl roku, výjimkou však není ani 30 či 40 let (!). Pokud jde o programovou nabídku, dělíte se do dvou táborů. Jeden, o něco početnější, je pro hraní klasické hudby a hudbu současnou by nejraději téměř vyloučil z programu. Druhý tábor naopak žádá více současné hudby. Někteří z vás jsou pro větší pestrost programu. I z odpovědí na otázky, co návštěvníky v poslední době zaujalo, ať již pozitivně, či negativně, se můžeme domnívat, že nejste homogenizovanou masou, ale souborem osobností s rozmanitými názory a diferencovaným vkusem, protože tyto odpovědi jsou velmi pestré. Celkově se jevíte jako relativně spokojení a nejednou se v dotaznících objevovala slova chvály a podpory do další činnosti FOK. Je mezi vámi mnoho pedagogů (16%), úředníků (10%) a lidí pracujících ve zdravotnictví (lékařů a zdravotních sester, 8%), 53 % z vás má vysokoškolské vzdělání. Většina z vás bydlí v Praze (86%). Nepřevažují mezi vámi ženy ani muži, ale většinou z vás je nad 65 let (46% návštěvníků), početnou skupinu tvoří i ti z vás, kterým je mezi 45-64 lety (34% návštěvníků), 16% návštěvníků jsou lidé mezi 25-44 lety a pouhá 4% návštěvníků jsou mladí lidé do 25 let (!). To se budeme snažit změnit, například nabídkou koncertů pro rodiče s dětmi (cyklus Hudba na dotek aneb jak se rodí hudba) nebo „výchovu“ nejmladší generace v Hudebním klubu FÍK. Věříme, že postupně si k nám i mladí posluchači najdou cestu.

Kateřina Riethofová

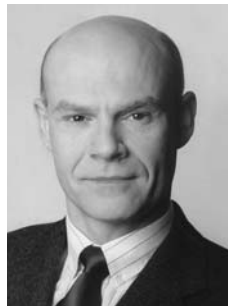
Instituce a orchestr FOK po převratu aneb dobrodružství proměny

PRVNÍ ČÁST

Na jaře roku 1990 jsem si v deníku „Lidová demokracie“ přečetl inzerát Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK (dále jen FOK), který vypisoval výběrové řízení na obsazení míst „intendanta“ a „vedoucího orchestrální kanceláře“. Byla to doba velkých změn, což mne již na začátku roku inspirovalo k úvahám spojit nevyhnutelnou změnu zaměstnavatele se změnou povolání. Osvobození české kultury od ideologických klíšé, odstranění kádrových stropů, otevření hranic a postupný návrat fungujícího hospodářského systému slibovaly vytvoření podmínek pro normální činnost, a tak jsem si řekl, že to zkusím. Funkce „intendanta“ mi byla svěřena a mým kolegou ve funkci šéfa provozu orchestru se stal Ing. Jan Bondy, se kterým jsme se brzy spřátelili, což bylo pro zvládnutí toho, co nás čekalo, důležité, možná i rozhodující. Uvádím-li dále místo „já“ často „my“, mám na mysli náš pracovní tandem.

FOK jsem znal v obecné rovině jako zavedenou hudební instituci a jediný protipól obdobně strukturované instituce České filharmonie, věděl jsem také, že FOK „zastřešuje“ činnost Kühnova smíšeného sboru, jehož jsem byl v té době členem. Věděl jsem tedy, že orchestr je díky dlouholetému šefování Jiřího Bělohlávka v dobré kondici a může se pokusit o emancipaci z pozice tzv. dvojky za Českou filharmonii. Bělohlávkovým nástupcem se krátce před mým příchodem stal mladistvý a neformálně působící Petr Altrichter. S oběma jsem se také osobně seznámil po svém příjemném nástupu do FOKu, který se konal v srpnu na Festivalu v Edinburgu, kam jsem přijel „do práce“ z dovolené v Londýně. Sólisty dvou ze tří festivalových koncertů orchestru byli Josef Suk a Rudolf Firkušný. Zatímco Suka jsem mohl v Praze vidět a slyšet

nesčetněkrát, legendárního a dlouhá desetiletí tabuizovaného Firkušného jsem viděl poprvé v životě a měl jsem pocit, že sním... První týdny s FOKem po návratu do Prahy však byly naopak léčbou šokem. V realitě vypsanych a prodávaných abonentních koncertů, zkoušek a naplánovaných zájezdů jsme si museli bleskurychle osvojit každodenní orchestrální rutinu, myslet na všechno, hovořit se všemi, vědět nebo zjistit všechno a naučit se žít pod tlakem toho, že se chyby nesmějí stát a neodpouštějí se. To vše patří k profesionální práci, kterou jsme si sami zvolili, nicméně je třeba říci, že řada dalších věcí byla nestandardní. V chátrajícím Obecním domě sídlil vedle vlastního Symfonického orchestru FOK také orchestr České filharmonie, jehož sídlo – Rudolfinum – bylo v rekonstrukci. Provoz ve Smetanově síni tak byl na samé hranici možností. Také jsem zjistil, že slovo „intendant“ není přesným popisem mé práce – stal jsem se náměstkem ředitele pro orchestr (po přechodně pověřeném legendárním pořadateli Miloslavu Zdražilovi se stal ředitelem Dr. Ivan Cafourek). I přes nezbytné soustředění na provoz a hladké fungování více jak stodesetiletého orchestru jsme si já i Jan brzy uvědomili, že jsme spolu s „naším“ orchestrem součástí těžkopádného konglomerátu, který byl během dvou dekád centralizace okolo orchestru vytvořen. Vedle populárního koncertního jednatelství FOK to bylo devět přidružených těles a řada servisních útvarů. Toto pestré a nesourodé sdružení mělo ochranný a zajišťovací efekt v nepříznivé minulých době a umožnilo tak existenci a činnost řadě významných souborů a uměleckých osobností, bylo ale jasné, že v dané podobě, poplatné minulosti, nemůže v nových poměrech existovat dlouho.

Roman Bělor
ředitel festivalu Pražské jaro.
Od roku 1990 působil
v managementu orchestru
FOK, v letech 1992 – 2001
byl jeho ředitelem.

Reorganizace instituce reflektující logické emancipační úsilí jediného původního subjektu a nositele značky FOK – symfonického orchestru – se tak stala aktuálním trvalým úkolem. Pozice „ústředního“ ředitele byla v dané situaci ze své podstaty dvojaká – každá modernizace a reorganizace zákonitě vedla ke zrušení jeho funkce, což vytvořilo dosti absurdní vztah mezi mnou jako organizačním šéfem orchestru a „velkým“ ředitelem, se kterým jsem v mnoha věcech dobře spolupracoval, v podstatě však snahou o osamostatnění orchestru usiloval o jeho funkci rozpuštěním organizace, kterou on nade mnou řídil. Nepřehledná situace byla umocněna existencí umělecko-správní rady orchestru, která byla z revoluční doby vzniklým výborem orchestru, který osciloval mezi poradním sborem „intendanta“ i ředitele, shromážděním akcionářů či spolujednatelů (kterými však hráči orchestru pochopitelně nebyli), odborovou činností a zahrnoval též funkci klasické umělecké rady orchestru. S odstupem let však musím říci, že si moje a naše komunikace s tímto vpravdě revolučním, právně, kompetenčně i funkčně sporným výborem zachovala až do jeho rozpuštění v rámci stabilizace a reorganizace instituce solidní úroveň a přes řadu tvrdých sporů přispěla k definování budoucí normální podoby instituce.

Dalším nevyhnutelným cílem bylo vytvoření samostatné zahraniční politiky orchestru, tedy vlastních uměleckých a agenturních kontaktů, a osvobození se od monopolní státní agentury Pragokonzert, jejíž popřevratoví staronoví představitelé poukazovali na dříve uzavřené (a skutečně platné) smlouvy a dávali nám najevo, že nás jako zkušené mistři považují za diletanty. Nezbytné odtržení od Pragokonzertu bylo tudíž postupné a nesnadné. Ještě po letech jsme mezi zájezdy sjednanými již samostatně dle našich představ s námi vybranými partnery (a lepšími honoráři) plnili smlouvy, které rozjednal Pragokonzert

*Roman Bělor
a skladatel Karel Husa
po koncertě cyklu
Čeští skladatelé
na přelomu tisíciletí
(16. 10. 2000)*

nebo jeho pracovníci, kteří s příslušnými agendami potápějí se koráb opouštějí a zakládali vlastní agentury (nemnozí úspěšně). Zajímavostí bylo časté lpění zahraničních agentur na zprostředkovatelských službách těchto osob. Nešlo vždy o profesionalitu či nějaké principy, často spíše o projevy osobní vděčnosti za léta pro tyto agentury ekonomicky výhodné spolupráce.

Technické vzdělání jsem zúročil v účasti na opakovaných snahách přesvědčit město Prahu o neodkladnosti generální rekonstrukce Obecního domu, který byl počátkem 90. let již jen slavnou ruinou. To dokumentuje řada tragikomických příběhů – vedle zimních koncertů odřeknutých pro opakovanou nefunkčnost topení si vzpomínám třeba na koncert, v jehož průběhu praskla voda a tekla z balkónu přímo do parteru Smetanovy síně až do přestávky. Úplnou raritou potom byla kancelář, kde byly na jedné stěně zásuvky na 120 a na druhé na 220 voltů. Instrukce FOK v té době také řešila otázku, jak dokončit započatou rekonstrukci kostela sv. Šimona a Judy na starém Městě, který byl sice státem a městem svěřen FOKu k rekonstrukci na komorní koncertní sál, v dané době však již probíhala jeho restituce původnímu majiteli – Hospitálskému řádu sv. Jana z Boha – Milosrdným bratřím. Na klidu organizační a manažerské práci rovněž nepřidávaly nevyrovnané vztahy nového šéfdirigenta a orchestru, což vedlo i přes naši velkou diplomatickou snahu k Altrichterově rezignaci na funkci šéfa na přelomu let 1991 a 1992. Toho lze litovat vzhledem k řadě zdařilých koncertů v Praze i úspěšných zájezdů, kterých byl nespočet. O paradoxní době svědčí i to, že orchestr – navzdory řadě drobných i větších konfliktů vedoucích k šéfdirigentově odstoupení – trval na zachování úzké spolupráce s ním. V této poněkud nepřehledné situaci převzal funkci uměleckého šéfa Martin Turnovský, krátce předtím jmenovaný stálým hostujícím dirigentem. Všechny tyto problémy volaly po svém řešení či rozuzlení a značně ztěžovaly běžnou práci. Jako malý zázrak je proto třeba chápat velmi úspěšnou uměleckou bilanci orchestru i s ním spolupracujících dirigentů a sólistů v této pohnuté době. Pěkné koncerty, přízeň diváků a zájem o orchestr ze zahraničí byly kompenzací za přechodné strasti a motivací pro budoucnost.

(dokončení příště)

Gian Francesco Malipiero: Koncert pro housle a orchestr (1932)
Alfredo Casella: Koncert a moll pro housle a orchestr (1928)
André Gertler – housle
Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK / Václav Smetáček

Další z titulů Supraphon Archiv vrací na trh nahrávky slavného houslisty a pedagoga **André Gertlera** (26. července 1907– 23. července 1998), který svůj umělecký život spojil s Bruselem, kde mj. pedagogicky působil na tamější Královské konzervatoři hudby. Gertler proslul jako nedostižný interpret hudby dvacátého století, zejména pak Bartóka, s nímž ho pojilo dlouholeté hluboké přátelství. Gertlerova nahrávka Bartókových 44 duet pro housle s Josefem Sukem je dodnes považována za jedno z nejlepších provedení. Z Gertlerových nahrávek, které počátkem sedmdesátých let realizoval pro Supraphon, byly vybrány dva na koncertních pódii méně často uváděné koncerty, ve kterých se však sólista představuje jako nedostižný specialista na interpretaci tohoto okruhu skladatelské tvorby.

Bohuslav Martinů: Epos o Gilgamešovi – kantáta pro sólisty, sbor a orchestr
Sólisté, Pražský filharmonický sbor / Josef Veselka, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, dirigent Jiří Bělohlávek

Jiří Bělohlávek, celosvětově vyhledávaný dirigent díla Bohuslava Martinů, a to díla symfonického, operního, oratorního

i kantátového, realizoval nahrávku kantáty **Bohuslava Martinů Epos o Gilgamešovi** (1955) v roce 1976, a ta se nyní vrací na trh. Epos o Gilgamešovi je dílo zvláštní a svým způsobem mimořádné v celé světové literatuře. Je stejně vzrušující a tajemné jako její prastará slovesná předloha. Než se skladatel chopil překladu novoasyrské verze tohoto eposu z počátku babylonských dějin, věnoval několik let studiu filosofické podstaty díla. Koncepte Bohuslava Martinů a jeho zpracování této nejstarší dochované slovesné památky lidstva je vpravdě geniální a skladatel v nich využívá forem raného baroka. Skvělé výkony sólistů, sboru a orchestru podtrhují neopakovatelnou atmosféru geniálního díla.

SOUTĚŽ

o dvě vstupenky na koncert FOK.

Na fotografii vidíte čtyři významné české dirigenty. Napište nám, jak se jmenují a jaký mají (měli) vztah k Symfonickému orchestru hl. m. Prahy FOK.

Odpovědi zasílejte nejpozději do **31. 10. 2007** na adresu: Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK (soutěž), nám. Republiky 5, 110 00 Praha 1 nebo e-mailem na: k.riethofova@fok.cz. Bude vylosováno 5 výherců, kteří získají 2 vstupenky na koncert dle vlastního výběru. Těšíme se na vaše odpovědi!

Správná odpověď z minulého čísla: Pražské dechové kvinteto, v němž působil dlouholetý šéfdirigent orchestru FOK Dr. Václav Smetáček.

Výherci: Zdeněk Hána, Tomáš Urban, Ing. N. Jiřinová, Alena Rochová a Martin Černý

Koncertní jednatelství FOK představuje novou sezónu 07/08

Vážení abonenti a návštěvníci koncertů komorní hudby, v minulém čísle FOKusu jste byli seznámeni se symfonickou částí nové sezóny. V tomto čísle vám přinášíme kompletní nabídku abonentních koncertů komorní hudby, připravených Koncertním jednatelstvím FOK. Tato organizace již 35 let působí při Symfonickém orchestru hl. m. Prahy FOK a spolupracuje s řadou významných tuzemských i zahraničních kulturních institucí a agentur.

Hlavní síní pro pořádání koncertů komorní hudby je barokní kostel sv. Šimona a Judy, který je spravován Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK od roku 1993, cyklus Světová klavírní tvorba se koná ve Dvořákově síni Rudolfiny.

Významnou součástí pořadatelské činnosti Koncertního jednatelství FOK jsou také dopolední koncerty pro školy. Tyto koncerty mají v hlavním městě dlouhou tradici a konají se v kostele sv. Šimona a Judy.

Poprvé připravilo Koncertní jednatelství FOK **slavnostní zahajovací koncert nové sezóny**, na kterém zazní velké oratorium **G. F. Händela, Juda Makabejský**, pod vedením dirigenta

Romana Válka / kostel sv. Šimona a Judy 25. 9. /. Je to zároveň první koncert cyklu *Komorní hudba*, který i letos přináší reprezentativní výběr různých typů komorních seskupení od dua až po komorní orchestr.

Klavírní recitál vynikajícího německého interpreta **Rudolfa Buchbindera** bude jistě vrcholným zážitkem tradičně nejoblíbenějšího cyklu FOK pod názvem *Světová klavírní tvorba / Rudolfinum* 1. 12. /.

Rudolf Buchbinder >

Cyklus označený jako *Stará hudba* patří mezi nejnavštěvovanější koncertní řady FOK. V této sezóně je vyhrazen především českým souborům. Pozornost je věnována hudbě od vrcholné renesance po pozdní baroko. V rámci cyklu proběhne i koncert a křest nového CD díla **J. A. Plánického, Opella Ecclesiastica**, v podání souboru **Collegium Gabriely Demeterové** / kostel sv. Šimona a Judy 16. 10. /.

Gabriela Demeterová

Populární cyklus představuje především doplněk či protipól tomu, co nabízí FOK v ostatních řadách. Programy koncertů tohoto cyklu čerpají například

z písňové tvorby Jaroslava Ježka, Osvobozeného divadla, jazzu, swingu, černošské hudby, nebo jsou osobitou syntézou různých hudebních projevů. Ozdobou cyklu je přítomnost paní **Hany Hegerové**, která bude zpívat písně s doprovodem klavíru Petra Maláska poprvé v cyklu FOK / kostel sv. Šimona a Judy 15. 11. /.

Český laureát Pražského jara (1. cena 2005) **Haasovo kvarteto** vystoupí v novém cyklu **„Obrazy a mladí umělci“**. Tento cyklus navazuje na obdobné projekty z minulosti, kdy se FOK snažil sblížit dva umělecké projevy – hudební a výtvarné umění. Koncert je doprovázen projekcí českého výtvarníka současného umění / kostel sv. Šimona a Judy 1. 11. /.

Více se tomto cyklu dočtete na str. 4 tohoto čísla FOKusu.

Hudba pro cembalo na čtyři ruce zazní v cyklu rozšířeném o hudební nástroje pod názvem „Varhany- cembalo- kladívkový klavír“, v podání **G. Lukšaité – Mrázkové a Iltona Wjuniskih** / kostel sv. Šimona a Judy 5. 10. /.

*Jaroslav Šefrna
vedoucí Koncertního jednatelství FOK*

Národní muzeum – České muzeum hudby pořádá ve svých výstavních prostorách v Karmelitské 2 výstavu „Zaniklé chrámy – živá hudba“. Výstava bude otevřena od 5. 10. 2007 do 4. 2. 2008 od 10 do 18 hod. (denně mimo úterý)

Výstava oživuje povědomí o vysoké kulturní úrovni dnes již zaniklých pražských památek. Představí kostel sv. Maří Magdalény na Malé Straně, kde dnes České muzeum hudby sídlí, a mezi dalšími 19 kostely také **kostel sv. Šimona a Judy**, v současné době koncertní síň Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK.

V dobových grafikách, mapách, fotografiích a archeologických nálezích ožijí zrušené sakrální prostory. O hudbě vypovídají vzácné kancionály, liturgické knihy a jiné originální notové záznamy, dále portréty a hudební nástroje. Výstava představí nově objevené hudební památky, z nichž některé nebyly nikdy vystaveny. Kromě zvukových ukávek bude výstava doprovázena koncerty, komentovanými prohlídkami, přednáškami a pořadem animované fotografie. Zahraničním návštěvníkům je určena anglická verze komentáře a výběrového katalogu.

www.nm.cz/ceske-muzeum-hudby

Přehled komorních koncertů v sezóně 2007/2008

Všechny koncerty se konají v Kostelevě sv. Šimona a Judy, není-li uvedeno jinak.

ZAHAJOVACÍ KONCERT KOMORNÍCH CYKLŮ

25/9/2007 v 19.30 hodin

ENSEMBLE BAROQUE ORCHESTRA & CHOIR

Roman Válek I dirigent
G. F. Händel: Juda Makabejský (oratorium)

2/10/2007 v 19.30 hodin

Pavel Šporcl I housle
Petr Jiříkovský I klavír
L. van Beethoven

5/10/2007 v 17.00 hodin

Giedrė Lukšaitė-Mrázková I cembalo
Ilton Wjuniski I cembalo
L. Couperin, F. Couperin, J. P. Rameau,
L. Koželuh, J. K. Vaňhal, F. Benda

16/10/2007 v 19.30 hodin

Collegium Gabriely Demeterové
J. A. Plánický: Opella Ecclesiastica

18/10/2007 v 19.30 hodin

C&K Vocal
Skladby a písně Jaroslava Ježka

23/10/2007 v 19.30 hodin

Ad vocem
Přemysl Vacek I umělecký vedoucí
D. Buxtehude: Membra Jesu nostri,
BuxWV 75

27/10/2007

Dvořákova síň Rudolfiny v 19.30 hodin
Radoslav Kvapil I klavír
B. Smetana, A. Dvořák

1/11/2007 19.30 hodin

Haasovo kvarteto
L. van Beethoven, S. Prokofjev

3/11/2007

Dvořákova síň Rudolfiny v 19.30 hodin
Alexandre Tharaud I klavír
M. Ravel, F. Chopin

6/11/2007 19.30 hodin

Ensemble Martinů
L. van Beethoven, J. N. Hummel

15/11/2007 v 19.30 hodin

Hana Hegerová I zpěv
Petr Malásek I klavír
Kapralova Quartet
Výběr písní
F. X. Richter, H. Wolf, W. Schröder

23/11/2007 v 17.00 hodin

Edita Keglerová I cembalo
Hudba na dvoře vídeňských panovníků
J. S. Bach, G. Muffat, J. A. Štěpán

27/11/2007 v 19.30 hodin

Musica Antiqua Polonia
Wacław Gołonka I umělecký vedoucí
Hudba z kláštera v Częstochowe

1/12/2007 v 19.30 hodin

Rudolf Buchbinder I klavír
W. A. Mozart, L. van Beethoven,
R. Schumann

4/12/2007 v 19.30 hodin

Pražští komorní sólisté
Bohuslav Matoušek I umělecký vedoucí
G. F. Händel, J. S. Bach, A. Vivaldi, A. Corelli

6/12/2007 v 19.30 hodin

Zemlinského kvarteto
W. A. Mozart, L. Janáček, A. Zemlinsky

13/12/2007 v 19.30 hodin

Pražský Big Band Milana Svobody
Vánoční písně a koledy v jazzové úpravě pro
Big Band

18/12/2007 v 19.30 hodin

Octopus Pragensis
Petr Daněk I umělecký vedoucí
Pavel Černý I varhanní positív
Vánoční hudba evropské renesance

25/12/2007 v 16.00 a 19.30 hodin

Musica Bohemica
Jaroslav Krček I umělecký vedoucí
Vánoční koncert

26/12/2007 v 16.00 hodin

Komorní orchestr Pražských symfoniků
Jan Šrámek I dirigent
A. Vivaldi, J. J. Ryba

3/1/2008 v 19.30 hodin

Václav Vonáček I fagot
Jana Nováková I housle
Lukáš Vendl I cembalo
J. S. Bach, S. Prokofjev, E. Děnisov,
K. Janovický

15/1/2008 v 19.30 hodin

Collegium Marianum
Jana Semerádová I umělecká vedoucí
Hudba v barokní Praze

26/1/2008

Dvořákova síň Rudolfiny v 19.30 hodin
Múza Rubackyté I klavír
D. Šostakovič, J. S. Bach, L. van Beethoven,
F. Liszt

2/2/2008

Dvořákova síň Rudolfiny v 19.30 hodin
Antti Siralla I klavír
L. van Beethoven, K. Saariaho, J. Sibelius,
F. Chopin

5/2/2008 v 19.30 hodin

Ensemble Inégal
La Fenice
Adam Viktora I umělecký vedoucí
C. Monteverdi, G. A. Rigatti, A. Grandi:
Benátské nešpory

7/2/2008 v 19.30 hodin

Ivo Kahánek I klavír
Trio Concertino
V. Novák, B. Smetana

8/2/2008 v 17.00 hodin

Jan Hora I varhany
J. Zach, J. K. Kuchař, K. B. Kopriva, F. X. Brixi,
J. F. N. Seger, J. Pachelbel, G. Muffat,
C. Ph. E. Bach, J. S. Bach

14/2/2008 v 19.30 hodin

Dobry Večer Quintet
Edward Tomas I umělecký vedoucí
spirituály, jazz, swing, písně Osvobozeného
divadla V & W

19/2/2008 v 19.30 hodin

Miroslav Petráš I violoncello
Luděk Šabaka I klavír
V. Alkan, M. Petráš, R. Strauss

23/2/2008

Dvořákova síň Rudolfiny v 19.30 hodin
Libor Nováček I klavír
J. Brahms, F. Liszt

6/3/2008 v 19.30 hodin

Vladislav Borovka I hoboj
Simona Hecová I violoncello
Monika Knoblochová I cembalo
F. Couperin, G. Silvestrini, E. Děnisov
Roman Patočka I housle
Adam Skoumal I klavír
L. van Beethoven, A. Skoumal

11/3/2008 v 19.30 hodin

Solisti di Praga
Boris Monoszon I dirigent
G. F. Händel, A. Vivaldi

14/3/2008 v 17.00 hodin

Eva Bublová I cembalo, varhany
G. Frescobaldi, M. Rossi, A. Scarlatti,
B. Pasquini

22/3/2008

Dvořákova síň Rudolfiny v 19.30 hodin
Jitka Čechová I klavír
F. Liszt, C. Debussy, M. Ravel, B. Martinů

VELIKONOČNÍ KONCERT

25/3/2008 v 19.30 hodin

Pražský barokní soubor
Pražský komorní sbor
Vojtěch Jouza I umělecký vedoucí
J. S. Bach: Velikonoční oratorium

27/3/2008 v 19.30 hodin

Pavla Milcová & Tarzan Pepé
Hudební dialogy písničkářky P. Milcové
a P. Bindera

1/4/2008 v 19.30 hodin

Academia Daniel
Shalev Ad El I cembalo, umělecký vedoucí
J. S. Bach

8/4/2008 19.30 hodin

Kociánovo kvarteto
Boris Krajný I klavír
Jiří Hudec I kontrabas
J. Haydn, E. Schulhoff, F. Schubert

11/4/2008 v 17.00 hodin

Jaroslav Tůma I kladívkový klavír, cembalo,
varhanní positív, varhany
J. S. Bach, J. Haydn, D. Scarlatti,
W. A. Mozart

12/4/2008

Dvořákova síň Rudolfiny v 19.30 hodin
Ewa Kupiec I klavír
F. Schubert, F. Chopin

Přehled orchestrálních koncertů FOK září-listopad 2007

BESEDY PŘED KONCERTY

10. 10. POPRVÉ V CUKRÁRNĚ OBECNÍHO DOMU!

Připravili jsme pro vás další novinku. 10. 10. 2007 se při příležitosti prvního koncertu cyklu D (dirigent J. Kout, sólista M. Helmchen) v 18.00 hodin poprvé pro návštěvníky koncertů FOK otevřou brány Cukrárny Obecního domu (v 2. patře). **Od 18:15 do 18:45** zde bude probíhat půlhodinová beseda k programu koncertu (Brahms, Messiaen, Beethoven), kterou povede Petr Daněk a ke které přizve dirigenta, sólistu, zástupce orchestru a další hosty. V průběhu besedy bude podávána **káva a voda zdarma**. Po skončení besedy a v průběhu celé přestávky můžete v cukrárně zakoupit další nápoje a výborné dorty připravené ve Francouzské restauraci Obecního domu.

5/9/07 středa

České Budějovice, Divadelní sál
Metropol v 19.30 hodin

Dirigent: **Jiří Kout**

Sólista: **Mineo Hayashi** | violoncello

ARTHUR HONEGGER: Pacific 231

ANTONÍN DVOŘÁK: Koncert pro violoncello a orchestr č. 2 h moll, op. 104

CÉSAR FRANCK: Symfonie d moll

12/9/07 středa

13/9/07 čtvrtek

Smetanova síň Obecního domu
v 19.30 hodin

Dirigent: **Jiří Kout**

Sólisté: **Václav Michálek** | flétna

Jurij Likin | hoboj

MODEST PETROVIČ MUSORGSKIJ:

Noc na Lysé hoře

ANTONIO SALIERI: Koncert C dur

pro hoboj, flétnu a orchestr

IGOR STRAVINSKIJ:

Pták Ohnivák, suite

2/10/07 úterý

3/10/07 středa

Smetanova síň Obecního domu
v 19.30 hodin

Dirigent: **Serge Baudo**

Sólisté: **Sophie Marin-Degor** | soprán

Jana Štefáčková | mezzosoprán

Philippe Talbot | tenor

Recitace: **Michel Favory**

Frederika Smetana

PRAŽSKÝ KOMORNÍ SBOR

Sbormistr: Jaroslav Brych

ARTHUR HONEGGER: Král David

10/10/07 středa

Smetanova síň Obecního domu
v 19.30 hodin

Dirigent: **Jiří Kout**

Sólista: **Martin Helmchen** | klavír

JOHANNES BRAHMS:

Symfonie č. 1 c moll, op. 68

OLIVIER MESSIAEN:

L'Ascension, 4 symfonické meditace

LUDWIG VAN BEETHOVEN:

Koncert pro klavír a orchestr č. 4 G dur,

op. 58

11/10/07 čtvrtek

Praha, Palác Hybernia v 19.30 hodin

Liga proti rakovině

Dirigent: **Jiří Kout**

JOHANNES BRAHMS:

Symfonie č. 1 c moll, op. 68

23/10/07 úterý

24/10/07 středa

Smetanova síň Obecního domu
v 19.30 hodin

Dirigent: **Tomáš Netopil**

ANTONÍN DVOŘÁK: V přírodě, op. 91,

Karneval, op. 92, Othello, op. 93

JOSEF SUK: Symfonie E dur, op. 14

31/10/07 středa

Smetanova síň Obecního domu
19.30 hodin

Koncert pro Českou

katolickou charitu

Dirigent: **Ondřej Kukal**

Sólista: **Jaroslav Tůma** | varhany

Kühnův dětský sbor

Český filharmonický sbor Brno

ALEXANDER ZEMLINSKY:

Žalmy, op. 14 a 24

PAUL HINDEMITH:

Koncert pro varhany a orchestr

FRANCIS POULENC:

Litanies à la vierge noire

1/11/07 čtvrtek

Smetanova síň Obecního domu
v 19.30 hodin

Dirigent: **Ondřej Kukal**

Sólista: **Jaroslav Tůma** | varhany

Český filharmonický sbor Brno

Sbormistr: **Petr Fiala**

ALEXANDER ZEMLINSKY:

Žalmy, op. 14 a 24

PAUL HINDEMITH:

Koncert pro varhany a orchestr

3/11/07 sobota

Smetanova síň Obecního domu v 11.00

HUDBA NA DOTEK

Cyklus vhodný pro celou rodinu

Koncertem provází ředitel FOK **Ilja Šmíd**

Hudba – tanec (Rytmus)

13/11/07 úterý

14/11/07 středa

Smetanova síň Obecního domu
v 19.30 hodin

Dirigent: **Jiří Kout**

Sólistka: **Alina Pogostkina** | housle

LEOŠ JANÁČEK:

Káťa Kabanová (předehra)

ANTONÍN DVOŘÁK: Koncert

pro housle a orchestr a moll, op. 53

BOHUSLAV MARTINŮ: Symfonie č. 6

„Symfonické fantazie“, H. 343

V ZAHRANIČÍ

Belgie a Německo

16. 11. – 3. 12. 2007

Dirigent: **Jiří Kout**

Sólisté: **Alina Pogostkina** | housle

Danjulo Ishizaka | violoncello

L. JANÁČEK, J. BRAHMS,

A. DVOŘÁK, C. SAINT-SAËNS,

M. BRUCH, B. MARTINŮ,

B. SMETANA

19. 11. Brusel

21. 11. Aachen

22. 11. Essen

23. 11. Kolín nad Rýnem

24. 11. Stuttgart

25. 11. Wiesbaden

27. 11. Ingolstadt

28. 11. Regensburg

29. 11. Mannheim

1. 12. Frankfurt

2. 12. Mnichov